

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odrośnięciem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. 7 (tam) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisane miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów.

Nr. 52

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 2 maja 1935 r.

Rok XVI

Głos tych, którzy nie wchodzi w skład B.B.W.R.

„Katolicki Głos Pracy” we Lwowie, organ lwowskiej chrześcijańskiej demokracji księdza dr. Szczechana Szydelskiego i senatora prof. M. Thullie, zamieścił poniższy artykuł, nawołujący do zasadniczej lojalności obywatelskiej względem rządu w środowiskach o nastrojach opozycyjnych.

Złe jest w całym świecie, złe jest i u nas. Nie wszystkim jest oczywiście złe, nie wszyscy muszą narzekać: ale ogólna jest skarga, że dziś jest ciężiej, niż było przed wojną, jest trudniej o pracę, o zarobek. Ta skarga jest niestety słuszną.

Są skargi i na rząd, bo jak ludziom złe, to się na kogoś skarżyć muszą.

Rzeczpospolitą zresztą rządzą ludzie, ludzie z krwi i kości, z ułomnościami ludzkimi i słabościami nie aniołowie, nie święci z nieba, mogą więc błędzić i błędzą nieraz rzeczywiście.

Z drugiej strony trzeba sobie zdać sprawę z tego, że żaden rząd nie jest wszechmocny, cudu nie uczyni, wszystkim dać pracy z rękawa nie może, świata i jego praw nie zmieni. To każdy rozumie, ale w praktyce o tem nie wszyscy pamiętają.

Mogłoby jednak być jeszcze gorzej, gdyby rząd nic nie robił, gdyby się biernie tylko wszystkiemu przyglądał, gdyby sobie nędzę ludzką lekceważył i o niej nie myślał.

Słusznie wymagamy od rządu, aby myślał o potrzebach kraju i o biedach ludzkich. Rząd jest tego obowiązkiem świadomym i czyni niewątpliwie wysiłki, aby przezwyciężyć kryzys i aby było lepiej.

Będzie lepiej rzeczywiście, jeśli z jednej strony będziemy mieli zaufanie do rządu naszego, będziemy wierzyć w jego dobrą wolę, a jeśli z drugiej strony nie będziemy wszystkiego wycekiwać od rządu, ale sami weźmiemy się do pracy i będziemy radzili o sobie.

Potrzeba samemu się starać, aby nam było lepiej i potrzeba mieć zaufanie do rządu, że i on o potrzebach obywateli myśli. Bo już to samo sprawia nam pewną ulgę, gdy widzimy, że ktoś z niedolą naszą współczuje i że ci, którzy mają obowiązek myśleć o społeczeństwie, myślą o niem, z niem współczują, szukają dróg wyjścia, wysilają się, aby było kiedyś lepiej.

Czy rządy nasze, takie jakie są myślą rzeczywiście o potrzebach kraju, o potrzebach społecznych, o biedzie i nędzy wśród ludzi?

Niektórym się zdaje, że rządy nasze to zbiór ludzi bez przygotowania, bez głębszej myśli, bez dobrej woli że to ludzie, którzy się władzy dorwali i trzymają się jej rękami, nogami, ale rządzą złe, nieudolnie, dlatego jest tak źle.

Sam przed paru dniami w rozmowie z pewną osobą, uczciwą i inteligentną, widziałem, jak nieufnie odnosiła się do czynników rządzących, jak nic dobrego im nie przyznawała, jak biedę w kraju złym rządowi przypisywała. Dziwiłem się, skąd tyle pesymizmu, tyle goryczy w stosunku do obozu rządzącego. Wpływ to niezawodnie prasy opozycyjnej i opinii jednostronnie urabiającej.

Widziałem, jak ta osoba, najlepszej zresztą woli, wiele rzeczy zbyt naiwnie i prosto sobie wyobrażała, nie znając bliżej samej techniki życia parlamentarnego i państwowego.

Należy stwierdzić w interesie prawdy, że w rządzie i w obozie rządzącym są ludzie myślący i uczciwi, fachowi i czynni, że jedni i drudzy pracują i chcą aby było lepiej, aby było dobrze.

Kto uważnie i spokojnie śledzi prace rządu i przygląda się im, uzna niewątpliwie, że czynnik odpowiedzialny za losy naszej Rzeczypospolitej, pracują sumiennie i chcą się wywiązywać ze swych obowiązków jaknajlepiej.

Nie twierdzę naturalnie, że wszystko, co czynią, jest zawsze dobre i skuteczne, i nie mówię,

Normy subskrypcyjne

ŚWIAT PRACY WYPEŁNIA SWÓJ OBOWIĄZEK OBYWATELSKI.

Już dzisiaj można stwierdzić, że podobnie jak w Pożyczce Narodowej z 1935 r. tak i w subskrybowanej obecnie Premjowej Pożyczce Inwestycyjnej udział warstw pracowniczych będzie bardzo duży. Zorganizowane elementy pracownicze wykazały jeszcze raz swój wysoki obywatelski stosunek do zagadnień państwowych. A przecież rozpisana Pożyczka Inwestycyjna jest sprawą o wybitnej rozpiętości państwowej i społecznej.

Zjazd prezesów wojewódzkich pracowniczych komitetów pożyczkowych, wyłonionych przez stowarzyszenia urzędnicze, uchwalił normy subskrypcji, jako obowiązujące normalnie wszystkich pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych. Normy te są następujące:

Wysokość pensji	Norma subskrypcji
101 do 200 zł —	100 zł (w tem 50 zł obligacją Pożyczki Narod.)
201 do 251 zł —	200 zł (w tem 100 zł obligacją Pożyczki Narod.)
251 do 300 zł —	200 zł (w tem 50 zł obligacją Pożyczki Narod.)
301 do 400 zł —	300 zł (w tem 50 zł obligacją Pożyczki Narod.)
401 do 460 zł —	400 zł gotówką
461 do 550 zł —	500 zł gotówką
551 do 650 zł —	600 zł gotówką
651 do 700 zł —	700 zł gotówką.

Pracownicy zarabiający od 701 do 100 zł subskrybują jednomiesięczne pobory z zaokrągleniem wwyż do wielokrotności 100, przy końcowce uposażenia ponad 20 zł.

Ustalając powyższe normy subskrypcyjne, zwolniono od obowiązku subskrypcji wszystkich pracowników zarabiających do 100 zł w grupach zaś uposażenia do 300 zł ustalono normy poniżej jednomiesięcznej pensji, przy czem dopuszczono jeszcze możliwość pokrycia części tych kwot obligacjami Pożyczki Narodowej. Natomiast lepiej uposażeni pracownicy, że pracownicy, którzy chcą skonwertować posiadane obligacje Pożyczki Narodowej mogą to uczynić odpowiednio wyżej deklarując kwotę subskrypcji). W ten sposób dla mniej uposażonych pracowników normy subskrypcyjne wypadły niżej, niż przy Pożyczce Narodowej. Natomiast lepiej uposażeni pracownicy subskrybują więcej. Pracownicy państwowi, zarabiający wraz ze wszystkimi dodatkami ponad 1000 zł subskrybowali pożyczkę w wysokości 125 proc. miesięcznych poborów wraz z temi dodatkami, zarabiający zaś ponad 1500 zł — 150 proc.

Nie to jednak jest rzeczą najważniejszą. Najważniejszym jest to, że przyjmując po-

wyższe normy, jako moralnie wszystkich pracowników obowiązujące, świat pracowniczy ustalił je w pełnym zrozumieniu i docenieniu ideowych założeń pożyczki.

Jeden z propagandowych plakatów 3% Pożyczki Inwestycyjnej przedstawia bezrobotnych robotników z łopatami i oskardami,

Pierwsze posiedzenie nowego senatu gdańskiego

Gdańsk 30. IV. — Po otwarciu posiedzenia Volkstagu zabrał głos poseł socjalistyczny Weber, który podkreślił, że wobec zakomunikowania wyników ostatnich wyborów dla socjalistów ważnym jest, by na miejsce obecnego Volkstagu wybrano inny. Prezydent Volkstagu von Wnuck stwierdził, że Volkstag nie może się zajmować sprawą ważności wyborów, która zadecydowana będzie przez najwyższy sąd gdański. Następnie rozpatrywano zaproponowany przez frakcję narodowo-socjal. projekt nowego regulaminu obrad zawierający jak wiadomo szereg obostrzeń. Projekt ten został uchwalony pomimo protestu socjalistów. — Wniosek o przekazanie projektu regulaminu do komisji został głosami narodowo-socjal. odrzucony. — Na wniosek frakcji narodowo-socjal. dyskusję nad regulaminem zamknięto przed wyczerpaniem listy mówców. Dalej wybrano prezydium Volkstagu, w którym tym razem zasiadają wyłącznie narodowi socjaliści. Prezydentem Volkstagu został ponownie von Wnuck. Wiceprezydentami landrat Andres i Tolius.

Następnie przystąpiono do wyboru uzupełniającego senatu, przy czem dotychczasowego senatora Hutha wybrano 43 głosami narodowych socjalistów wiceprezydentem senatu. — Wreszcie rozważono wniosek, wyrażający zaufanie senatorowi. Zarówno socjaliści jak i centrum zapowiedzieli, że głosować będą przeciwko wnioskowi. Wniosek ten został przyjęty 43 głosami przeciwko 26 przy-

czekających na pracę. „Czekamy na Ciebie — głosi napis — aby ruszyć do pracy!” Ten apel bezrobotnego robotnika trafił do sumienia pracujących i zarabiających rzesz urzędniczych i robotniczych. Podzielił się oni swym dochodem z bezrobotnym współtowarzyszem pracy. Spełnili — jesteśmy bowiem pewni, że nikt z pracowników nie pozostanie poza nawiasem subskrypcji — swój obowiązek!

Czy wypełnią ten obowiązek równie pilnie inne grupy społeczne i gospodarcze?

oddaniu jednej białej kartki. Wkońcu wybrano gdańską radę miejską, do której wszedł także i Polak Kurzyński.

Gdańsk. Po załatwieniu porządku dziennego prezydent Greiser wygłosił na posiedzeniu Volkstagu przemówienie, w którym oświadczył, że wybory ostatnie zostały rozpisane, aby dać ludności gdańskiej możliwość wypowiedzenia się na temat jej stosunku do kierunku rządzącego. Następnie omówił sytuację gospodarczą Gdańska i zaznaczył, iż udało się poważnie zmniejszyć bezrobocie. Pod względem polityki zewnętrznej — politycznej sytuacja Gdańska zależy od stosunku do Polski. Nieprzewidywalne zdawało się trudności, istniejące na drodze do rozwoju polsko — gdańskich stosunków zostały w prze-ważnej części przezwyciężone. Mówca zaznaczył, że starano się zapewnić swobodę działalności obywateli polskich nie tylko w czasie normalnym ale również w okresie walk wyborczych.

WYBUCH GRANATU

CHELMZA. Lisowski Feliks lat 29 manipulował nieostrożnie zapalnikiem granatu ręcznego i spowodował wybuch, doznając obrażeń na twarzy i rąk, przyczem u lewej ręki urwanych zostało 5 palce. Rannego odstawiono do szpitala w Toruniu.

CZYŚ SUBSKRYBOWAŁ JUŻ POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ

w pierwszej ławie i nie podnosił pierwszy ręki, aby jego koledzy głosowali razem z nim, nie dochodząc, czy słusznie głosują?

Piszę te rzeczy nie dla przypodobania się komukolwiek, ale dlatego, abyśmy się nie poddawali defetyzmowi i rozpacz. Bo jeśli byśmy tylko jednostronnie krytykowali i jeśli byśmy tylko szerzyli nieufność do własnego rządu, a nie śledził, obiektywnie wysiłków tego rządu, doprowadzić byśmy mogli ludzi do rozpacz i byłoby jeszcze gorzej.

Byłoby jeszcze gorzej, gdybyśmy pogłębiali nieufność do własnych rządów i paraliżowali wszelką nadzieję w lepszą przyszłość.

Ale będzie lepiej, jeśli razem z rządem, takim czy innym, będziemy pracowali z wiarą i ufnością i będziemy przezwyciężali przeszkody na drodze ku lepszej przyszłości.

że nie popełniali błędów i omyłek, i nie sądzę, że ktoś inny nie potrafiłby może znaleźć skuteczniejszych środków w walce z kryzysem.

Ja w mojej deklaracji, złożonej w Sejmie w imieniu Zjednoczenia Chrześ.-Społecznego, wskazałem cały szereg faktów, dokonanych przez rząd dla dobra Państwa i jego obywateli, bo tak mi nakazuje sumienie.

Jaki to gwałt podniósł się np. po ostatnim przemówieniu ministra Becka w Genewie, jakoby narażał interesy Rzeczypospolitej na zgubę. A pokazało się na drugi dzień, że zrobił to, czego wymagała polska racja stanu. Całość była dobrze przemyślana i wykonana.

Niektórzy nie chcieliby przyznać żadnych zasług ani Marszałkowi Piłsudskiemu. Jeszcze obecnie, po wypadkach ze śp. prof. Sobieskim, chcą głosić, że rola Marszałka Piłsudskiego w o-

bronie Warszawy była prawie żadna, że wszystkich dokonali inni. Mówią znowu, że posłowie BB. głosują ślepo na komendę, nie mogą mieć swego zdania, nie myślą.

Gdy się tak rzeczy stawia, to rzeczywiście rozpacz bierze ludzi, bo nie mogłoby być mowy o ratunku.

Ale tak na szczęście nie jest. W BB. zasiadają obok innych ludzi bardzo światli, uczciwi, fachowcy w rozmaitych dziedzinach. Ci ludzie myślą dobrze. Głosują za wnioskami rządu? — Ależ są blokiem współpracy z rządem, ponoszą razem z rządem odpowiedzialność za losy Rzeczypospolitej, mają więc obowiązek głosować za uzgodnionymi projektami rządowymi. Każda większość rządowa, jeśli jest szczerą czyni to samo i czyni ma obowiązek.

A czy dawniej nie siadywał prezes klubu

Co słychać?

W KRAJU

- + W fabryce Pe-Pe-Ge w Grudziądzu powstał pożar, niszcząc budynek portierni.
- + Konferencja naddunajska, w której bierze udział także Polska, odbędzie się w czerwcu.
- + W Polsce mamy 24 lotniska.
- + Komenda główna Policji Państw. zakazała noszenia białych czapek przez policjantów w okresie letnim. Białe czapki nosić będzie jedynie policja rzeczna.
- + Zwłoki palacza Michała Borowski, zaginionego w katastrofie „Zubra”, wypłynęły onegdaj w porcie na powierzchnię.
- + Pod zarzutem dokonania oszustw i sprzeniewierzeń aresztowano w Grudziądzu adwokata Fr. Sielskiego.
- + W Łodzi auto prywatne najechało na dwie dziewczynki: 7-letnią Kostrzewską i 11-letnią Wojtczakównę. Wojtczakówna zmarła w drodze do szpitala, Kostrzewska walczy ze śmiercią. Szofer, sprawca tragicznego wypadku zbiegł.
- + Żona obywatela chełmińskiego p. J. Sz. powiła czworaczki — samych chłopców.
- + Kopalnie soli w Wieliczce zostały u nieruchomości do dnia 15 maja.
- + W Krakowie obchodzili 50-lecie pracy w zawodzie drukarskim Napoleon Tez Paweł Madejski i Józef Filipowski.
- + W poniedziałek zmarł w Poznaniu poseł z listy NPR. Antoni Ciszak.
- + Ferje szkolne rozpoczyna się w bież. roku z dniem 15 czerwca.
- + Pięć zamachów samobójczych popełniono w jednym dniu w Warszawie; w tem 1 mężczyzna — 4 kobiety.
- + Senat gdański zakazał wykładania list subskrypcyjnych polskiej Pożyczki Inwestycyjnej i to na podstawie ustawy pruskiej z roku 1871-go.
- + Pierwsze posiedzenie nowego Volkstagu odbyło się w dniu 30 kwietnia.

ZAGRANICĄ

- + Produkcja złota w Południowej Afryce wyniosła w marcu 882.506 uncji w stosunku do 821.246 uncji w lutym.
- + Kobiety indyjskie zorganizowały związek, mający na celu propagandę przeciwko walkom plemion.
- + Eleonora Strumpf międzynarodowa działaczka pacyfistyczna, wybrana została do rządu stanu Ontario.
- + Mgr. Georg Watkins, zamianowany został prezesem honorowym amerykańskiego klubu kobiet pracujących.
- + Mis. Waatring, znana milionerka amerykańska, zapisała 100 tys. dolarów na sanatorium dla chorych pśw.
- + Pisma czechosłowackie donoszą, że w niedługim czasie zniesiony zostanie obowiązek wiz paszportowych między państwami Malej Ententy.
- + Na wyspie Kubie odżyła nanowo pogańska praktyka religijna palenia ludzi żywcem na chwałę Bożą.
- + W Niemczech zakazano żydom prawa polowania.
- + Prezydent Roosevelt złożył veto przeciwko ustanowieniu narodowego święta imienia Pulaskiego, żeby nie powiększać liczby świąt.
- + Grecja zaproponuje podobno wkrótce ekskrólowi swemu Jerzemu II powrót na tron.
- + W Hiszpanji dzielnicę Andaluzji zniszczyła szarańcza.
- + Malarja na wyspie Cejlon czyni dalej ogromne ofiary w ludziach; od listopada zmarło 113.381 osób.
- + W Niemczech umysłowo chory Pankau puszczony na urlop świąteczny, zamordował całą rodzinę i siebie.
- + Ruch nowopogański w Niemczech przybiera coraz większe rozmiary — liczy już około 1.000.000 członków.
- + Uroczyste otwarcie wystawy światowej nastąpiło w Brukseli przez króla Leopolda III. Na wystawie światowej reprezentowane jest 51 państw.
- + Niemieckie Min. spraw wewn. wydało zakaz wywieszania przez żydów, właścicieli domów, flag państwowych, a zwłaszcza flag ze swastyką.

KATASTROFA SAMOCHODOWA.

BERLIN. Na szosie Sonnenberskiej w Nadrenji około Wuppertal odwrwał się z nieznanymi powodami przyczepny wóz omnibusu osobowego i uderzył w pełnym biegu w słup kolejki linowej. 15 osób z pośród 50, znajdujących się w omnibusie odniosło obrażenia, 6 z nich w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Tegoroczne Targi Poznańskie

Byliśmy świadkami wielkiego rozwoju przemysłu polskiego dwukrotnie, raz podczas inflacji, gdy z braku dowozu innego towaru, kto żył rzucał się na wytwarzanie towarów mniej lub więcej będących drugi raz gdy w dobrej koniunkturze przed „Pewuką” staraliśmy się sobie i światu pokazać na co Polskę stać.

Kryzys jaki wybuchnął po roku 1929 wytrzebił wybujałości naszego przemysłu, naszą nieobliczalność kalkulacyjną i zmusił Polskę gospodarczą do realnej pracy i kalkulacji cen. Zwolna zaczęła kielkować nowa myśl dostosowania się do zmniejszonych potrzeb naszego życia gospodarczego i do szukania nowych rynków zbytu w odległych krajach zamorskich i bliższych nam europejskich. Dostarczenie na rynek praktycznego i solidnego towaru po możliwie najtańszej cenie stało się hasłem ogółu przemysłu naszego. Dzisiaj na ukończeniu tego procesu przemiany gospodarczej Targi Poznańskie wezwwały polskich wystawców do podjęcia nowej walki o niepodległość gospodarczą Polski, stawiając ich twarz w twarz z potężną konkurencją obcą do walki o byt.

Zrozumiało ten zew wiele odłamów przemysłu polskiego, zgłaszając swój udział w wielu branżach nieomal w komplecie, zapewniając wszystkie nawet dotychczas odległym leżące hale Targów Poznańskich. Takiej różnorodności, takiego kompletu wytwórczości polskiej w wielu dziedzinach nie zaobserwowano jeszcze nigdy na żadnych targach i wystawach w Polsce. „Pewuka” bowiem wskutek swego rozmachu była dla wielu firm zbyt kosztowną i pokazała szczytową produkcję polską, Targi zaś mają za cel zbyt towaru codziennej potrzeby. Wystawa Targów nie ubiega się o medale i odznaczenia a raczej pragnie dostarczyć odbiorcy towaru, który konsument natychmiast potrzebuje. Stąd też dostosowuje się wystawca Targów do potrzeb chwili, wysiła się na praktyczność, oryginalność i solidność wyprodukowanego towaru, aby tem zaspokoić potrzeby swego klienta, a do tego w dobie obecnej stara się sprzedać możliwie po jaknajniższej cenie. Najwięcej możliwości w tym względzie ma branża metalowa, która we wszystkich większych Targach jest ich podstawą. Nie dziw więc, że dział ten począwszy od narzędzi a skończywszy na samochodzie straży pożarnej i samolocie polskim, będzie najobfitszym tak w przemysle jak rzemiośle. Organizacje związane z metalom dział budownictwa od drzewa aż do szlachetnej ceramiki budowlanej wykaże na tegorocznych Targach wielkie postępy swej pracy. Praktyczne urządzenia domowe i gospodarstwa domowego jak meble, ceramika i szkło do domowego użytku, oświetlenia, elektryczne przyrządy, radio, fortepiany i niejedną przedmiot luksusowy uzupełniają obraz Targów. Dla pań domu i gospodyń dają Targi przemysł ludowy, produkty przemysłu tekstylnego, który w tym roku jest do brze obselany, artykuły kosmetyczne i techniczne

przemysł spożywczy i wiele praktycznych przyborów kuchennych. Nie sposób wliczyć wszystkie branże będące na Targach, lecz nie należy zapomnieć o tem, że do wszystkiego potrzebna jest reklama, aby znaleźć odbiorcę. Wszelkie sposoby tej reklamy a zatem na pierwszym miejscu prasa, a dalej ozdobne plakaty, druki i przybory dekoracyjne, stanowiąc będą o urozmaiceniu Targów Poznańskich.

Z powyższego krótkiego opisu wynika, że Targi Poznańskie spełniły swaje zadanie jednostronnie zebrawszy znaczną ilość wystawców krajowych. Byłby to jednakże obraz pracy Targów niekompletny, gdyż nie wspomniano o tem, że Targi powołały pozatem przemysł i handel zagraniczny — 22 państw obcych, w tem 9 państw bierze udział oficjalny — do konkurencji na rynku krajowym i światowym. Z całą świadomością wspominamy o rynku światowym, gdyż już od lat zakupuje zagranicą polskie i obce towary na Targach Poznańskich.

Ożywia się Targi tegoroczne nieprzejrzana rzeszą gości temwięcej, że atrakcje Tygodnia M. Poznania dadzą komplet tego na co miasto stać.

Całoroczne żmudne przygotowanie dorocznych Targów Poznańskich i ich 15 rok istnienia wskazuje na to, że miasto Poznań nie spoczęło na laurach „Pewuki” i ubiegłych wielkich Targów, lecz z roku na rok dąży do tego aby nowe działy gospodarstwa polskiego podnieść i uwytklić. Po przygotowaniu rzemiosła, które tężeje i rozszerza się w wielkiej mierze dzięki udziałowi w Targach Poznańskich, a obecnie nawet szuka rynków zbytu zagranicą, nadszedł czas by przemysł ludowy i chałupnictwo zorganizować na zdrowych podstawach. I w tym względzie postąpiły naprzód nasze Targi, dodając cegiełkę do rozbudowy tych działów. Nawet o zapomnianym wynalazcy, który ulepszyć pragnie nam życie i pracę nie zapomniano i dano mu możność zdobycia kapitału na reprodukcję jego wytworu. aczątki wystawienictwa handlu produktami rolnoziemnymi niech zaświadczą dobitnie o tem, że rola Targów na dotychczasowym ich wyglądzie nie jest skończona i że czekają je jeszcze wielkie zadania na przyszłość. Tem większe ma miasto Poznań zadowolenie, że wszystkie urzędy państwowe zrozumiały doniosłość pracy Targów Poznańskich i pomagały w ich pracy wspierając je różnymi ulgami i inną pomocą. Również prasa całej Polski wykazała wielką pomoc w roznoszeniu wiadomości o rozwoju Targów i prześcisła się w ich rozreklamowaniu.

Wszyscy z wszystkimi stanęliśmy na Targach do apelu, aby sobie przypomnieć, że budujemy i rozbudowujemy Polskę, a równocześnie pomagamy naszemu Rządowi, aby nazwewnątrz wykazać się tem, że Polska na polu gospodarzem kroczy ku utrwaleniu swego stanowiska mocarstwowego.

M. KRZYŻANKIEWICZ

Dyrektor Targów Poznańskich
Konsul Finlandji

TRAGICZNE ZAWODY MOTOCYKLOWE.

WARSZAWA. W niedzielę podczas rozgrywania zawodów motocyklowych przez polski Klub Motocyklowy w Strudze przy finiszu w chwili, kiedy motocykle przyjeżdżały na metę wydarzyła się katastrofa. Z niewiadomych powodów jeden z motocyklistów wpadł na fotografa IKC. p. Binka. Motocyklista Zmijewski, syn właściciela cukierni w Warszawie zginął na miejscu. Binek ma złamane obie nogi i doznał wstrząsu mózgu. — Rozpędzony motocykl wpadł w tłum i poranił 12 osób. Binek oraz pozostali ranni przewiezieni zostali do szpitala Przemienienia Pańskiego.

ROZKOPAŁ GRÓB BY RAZ JESZCZE UJRZEĆ SWĄ KOCHAŃ.

W Oleszkowie w pow. śniatyńskim dokonano ohydnych zniszczeń zwłok. 25-go kwietnia rozkopano grób niejakiej Wasyliny Oleksiuk, która zmarła przed 10 dniami w 25 roku życia. Sprawca wyjął zwłoki i zdjął z nich ubranie.

Pod zarzutem dokonania ohydnych czynu policja przytrzymała pewnego osobnika. W Oleszkowie opowiadają, że nie zachodzi tu wypadek kradzieży, lecz zwłoki odkopał naręczony zmarłej, który jeszcze raz chciał ujrzeć twarz ukochanej dziewczyny. Policja narazie milczy o wyniku śledztwa w tej sprawie.

19 PASTORÓW W OBOZIE KONCENTRACYJNYM.

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Drezna, że w obozie koncentracyjnym w Dachau jest obecnie internowanych 19-tu pastorów, należących do opozycji protestanckiej.

GROŹNY POŻAR.

PARYŻ. W kompleksie budynków robotniczych Marles les Minnes wybuchł groźny pożar, powodując przeszło 200.000 franków straty i pozbawiając 7 rodzin polskich dachu nad głową.

NIEMCY FORTYFIKUJĄ NAWET WYSPI.

PARYŻ. „Le Petit Journal” donosi ze Sztokholmu o fortyfikacji przez Niemcy wyspy Sylt na Morzu Północnym. Na wyspie Sylt wybudowano podziemne hangary dla samolotów i hydroplanów, które mają betonową konstrukcję i mogą się oprzeć nawet najsilniejszym atakom lotniczym. Również port, do którego poprzednio mogły zawijać tylko małe statki, obecnie jest dostępny dla okrętów o pojemności 15.000 ton. Wyspa została również zaopatrzona w armaty, które jednak trzymane są w ukryciu.

1020 SAMOLOTÓW POSIADAJĄ JUŻ NIEMCY.

LONDYN. „Daily Telegraph” ogłasza sensacyjne rewelacje o powietrznych zbrojeniach Rzeszy, stwierdzając, iż Niemcy posiadają już obecnie dwa razy więcej samolotów pierwszej linii niż Anglja dla obrony wysp Wielkiej Brytanji. Hitler powiadomił sir John Simona, że Niemcy osiągnęły już parytet powietrzny z Angliją. Parytet ten dotyczył nie 480 samolotów metropolji, lecz 1020 samolotów, jakimi rozporządza lotnictwo wojskowe angielskie, na obszarze całego imperjum.

3% Premjowa Pożyczka Inwestycyjna daje pewność lokaty oszczędności. —

UMYSŁOWO CHORA CÓRKĘ TRZYMALI W KLATCE W CHLEWIE.

Z KATOWIC donoszą: Na skutek uporczywie krążących pogłosek we wsi Lubonia pow. rybnickiego, jakoby małżonkowie Antoni i Emilia Utratowie mieli od dłuższego czasu swoją umysłowo chorą córkę Martę trzymać w chlewie. — Policja przeprowadziła w gospodarstwie Utratów rewizję, która dała rewelacyjne wyniki. W chlewie znaleziono klatkę długości 150 cm, w której była zamknięta Marta Utratówna, ubrana w brudną i pełną robactwa odzież. Na całym ciełe kobiety widniały sińce, pochodzące od bicia. Jak stwierdzono, chora przebywała w tem więzieniu przez całą zimę, począwszy od listopada r. ub. w okropnych warunkach.

Na niedluzkich rodziców sporządzono doniesienie karne.

50.000 ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH PRZEZ MINISTERSTWO KOMUNIKACJI.

Stan zatrudnienia robotników na robotach drogowych, wodnych i kolejowych w dniu 1-ym kwietnia rb. wynosił 50.558 robotników. Z liczby tej było zatrudnionych na robotach drogowych 24.969 osób, w tem na drogach państwowych 14.026, a na drogach samorządowych — 10.945 osób, na robotach wodnych pracowało 4.747 osób i na kolejowych robotach inwestycyjnych 848 osoby.

ALEJA JANA SOBIESKIEGO W BRUKSELI.

Jedną z alei w Brukseli wiodącą do terenów wystawy światowej została nazwana imieniem Króla Jana Sobieskiego. W otwarciu nowej alei wzięły udział dzieci szkolne z Brukseli, które odśpiewały hymn polski i szereg pieśni polskich.

Poseł polski w Belgji przesłał na ręce burmistrza Brukseli przesłał na ręce burmistrza Brukseli wraz z podziękowaniem szereg książek o historii, literaturze i muzyce polskiej dla szkół, które wzięły udział w uroczystości otwarcia.

POMARAŃCZE ZJEDLIŚMY, ALE JAJ NIE WYWOZIMY.

Jak powszechnie wiadomo, Polska kupiła kilkadziesiąt wagonów pomarańczy z jaja. Pomarańcze już zapłaciliśmy, a nawet i zjedliśmy, ale z eksportem jaj jakoś trudniej.

W sferach miarodajnych informują nas, że powodem wstrzymania się z eksportem jaj do Hiszpanji są wielkie trudności w wydobyciu stamtąd gotówki, na którą eksporterzy muszą czekać po 3 miesiące i dłużej. Czyżby czynniki miarodajne nie powinny być tego w umowie przewidzieć? Kto, jak kto, ale rolnicy cierpią na tem najwięcej, gdyż z powodu nadmiernej podaży, ceny jaj na rynkach krajowych są śmiesznie niskie. (PAA).

SAMOLOT HITLEROWSKI STRZASKANY.

GDAŃSK. W pobliżu miejscowości Derhelle w powiecie Gdańskie Wyżyny samolot instruktora narodo-socjal. szturmówek lotniczych Schwarza skapotał, przyczem aparat został strzaskany. Ciężko ranego Schwarza przewieziono do szpitala.

NIEMCY ZRZUCILI ŻAŁOBĘ.

BERLIN. W niedzielę odbyła się na jednym z boisk berlińskich symboliczna uroczystość zdjęcia kupy żałobnej ze sztandarów bojowych organizacji stahlhelmowych, które dotychczas nosiły tę żałobę jako protest przeciwko ograniczeniu zbrojeń niemieckich. Uroczystość połączona była z defilacją oddziałów stahlhelmowych przed generałem byłej armji cesarskiej von Lochowem.

MATOUSKA WYDANY BĘDZIE WĘGROM.

WIEDEŃ. Na mocy zapowiedzianego ulaskawienia administracyjnego wypuszczony ma być z więzienia karnego w Stein, słynny sprawca katastrof kolejowych Sylwester Matouska, skazany w Austrii na kilkuletnie więzienie za zamach na pociąg pod Ansbach. — Matouska po wyjściu z więzienia ma być wydany Węgrom, gdzie za wykojenie pociągu pod Bia Torbagy, które pociągnęło za sobą wiele ofiar śmiertelnych, skazany został na śmierć. Jak donosi prasa, Matouska znajduje się w panicznym strachu przed śmiercią od chwili, gdy dowiedział się o swoim ulaskawieniu.

W czasie od 3—9-go maja odbywać się będzie za zezwoleniem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych na całym terenie Rzeczypospolitej NA DAR NARODOWY 3-GO MAJA

Wpływy z tej zbiórki na terenie 3 województw zachodnich są przeznaczone na akcję oświatową Towarzystwa Czytelni Ludowych.

Protektorat nad zbiórką tą przyjął raczyli: Jego Eminencja Ks. Kardynał Dr August Hlond, Prymas Polski, Stefan Kirtiklis, Wojewoda Pomorski, Ks. Dr. Stanisław Wojciech Okoniewski, Biskup Chełmiński, General Bryg. Wiktor Thommée, D-ca Korpusu, Wincenty Łącki, Starosta Krajowy, Cezary Szyszko, Prezes Sądu Apelacyjnego, Dr Michał Pollak, Kurator Okręgu Szkolnego Poznańskiego, Adolf Hr. Bniński, prezes Zarządu Głównego TCL.

RODACY!

Towarzystwo Czytelni Ludowych pełni od 55 lat czujną oświatową straż na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej. Pruska władza zaborcza nazwała ongiś Towarzystwo Czytelni Ludowych nieoficjalnym Polskiem Ministerstwem Oświaty, wydając przez to najlepsze świadectwo o wartości pracy oświatowej TCL. W wolnej Ojczyźnie nie chce TCL. spocząć ani na chwilę, wiedząc, że placówka oświatowa nie może zejść nigdy z posterunku wyteżonej pracy nad budzeniem twórczości sił kulturalnych w narodzie. Wyteża więc TCL. pomimo trudności swe siły, aby spełnić swe szczytne posłannictwo. Przez biblioteki, czytelnice, świetlice, akcję wykładową — wzmacnia TCL. polskiego ducha, by prowadził Polskę w świetlaną przyszłość wielkiej myśli i szlachetnych czynów, by umiał przetrwać kryzysową złą dolę i nie załamywał się w zwątpieniu. Siła ducha decyduje o sile państwa.

Dzięki ofiarności społeczeństwa i jego wielkiej życzliwości prowadzi TCL. na terenie swej działalności 1570 bibliotek, a w ostatnim roku sprawozdawczym (1934) wysłało na odświeżenie bibliotek i założenie nowych 16.763 nowych książek, wydając na ten cel 56.000 zł. Ale to wszystko nie wystarczy. Głód książki jest na całym terenie dokuczliwy. Pod adresem TCL. płyną zeusządy prośby o nowe książki, nowe biblioteki, nowe czytelnice i świetlice. Wołają o to przedewszystkiem bezrobotni, których duch nekany rozpaczają dolę tak bardzo łaknie zdrowej oświatowej myśli i dobrej książki.

Apelujemy dlatego do wszystkich! Składajcie chętnie ofiary na cele oświatowe w imię hasła:

CARITAS DLA DUCHA!

(—) Adolf Hr. Bniński (—) Ks. Dr. Milił Prezes Zarządu Gł. TCL. Dyrektor TCL.

(Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zezwolił zarządzeniem Nr. 1 Pol. — 1173/35 na urządzenie tej zbiórki równiż i w szkołach w czasie od 2 — 5 maja 1935.)

Święto Narodowe 3-go Maja w Wąbrzeźnie

Komendant Pow. P. W. p. por. Szalecki wydał do organizacji p. w. na terenie naszym następujący rozkaz:

Wszystkie organizacje a specjalnie hufce p. w. winny wziąć udział w obchodach urządzanych przez lokalne Komitety, bądź też stawiając się na uroczystość do Wąbrzeźna, przyczyniając się w ten sposób do uświetnienia Święta Narodowego.

Uroczystość Konstytucji 5 Maja odbędzie się w Wąbrzeźnie według niżej podanego programu:

I. Dnia 2 maja o godz. 20-tej uroczysty capstrzyk z udziałem hufców p. w. i organizacji miejscowych. W capstrzyku biorą udział: Powiatowa orkiestra Z. S.; Hufiec p. w. Gimnazjum i Oddział Z. S. Wąbrzeźno z bronią; Miejscowa placówka Zw. Powstańców i Wojaków; Pocztove P. W. oraz ewtl inne organizacje w. f. i p. w. i stowarzyszenia społeczne, poezuwające się do wzięcia udziału w tej manifestacji.

Zbiórka o godz. 19.50 na dziedzińcu szkoły powz. męskiej. Capstrzyk prowadzi str. sierż. Nowacki Władysław.

II. Dnia 3 maja o godz. 8.50 — zbiórka oddziałów p. w., organizacji w. f. i stowarzyszeń na dziedzińcu szkoły powszechnej męskiej, raport o godz. 9-tej. Zarządzą stawiennictwo w Wąbrzeźnie niżej wymienionych hufców p. w., które zorganizowane w plutony i kompanje wezmą udział w uroczystości:

a) z bronią: 1) Hufiec P. W. Gimnazj. Wąbrzeźno (prowadzi podchor. rez. Wasielewski Józef); 2) Hufiec P. W. Szkoły Dokszt. Wąbrzeźno; 5) Oddziały Z. S.: Wąbrzeźno, Myśliwiec, Wałycz, Czystochleb, Pływaczewo i Zieleń (prowadzi podpor. rez. Zalewski Wl.);

RADJO odbiorniki, KINE-FOTO graficzne aparaty, ROWERY wszelkich typów, MASZYNY do szycia, LUDOWNIE domowe, NACZYNNIA aluminiowe, PLATERY „LUCZNIK“ Traugutta 2 NA RATY ZA GOTÓWKĘ

4) Hufiec PW. P. Z. H. pozaszkolny Wąbrzeźno; 5) Placówka Zw. Powstańców i Woj. Wąbrzeźno; 6) Oddział „Krakusów“ Z. S. Czystochleb;

b) bez broni: 1) Hufiec p. w. Kobiet, 2) Drużyny żeńskie Z. H. P.; 5) Drużyny męskie Z. H. P.; 4) Przedstawiciele Zarządu Federacji; 5) Związek Podoficerów Rezerwy; 6) Związek Weteranów; 7) Kolejowe i Pocztove P. W.; wreszcie inne stowarzyszenia rezerwistów i istniejące organizacje w. f.

Na dowódcę całości wyznaczam podpor. rez. Golika Władysława.

Ustawieniem i kolejnością w defiladzie szkół, innych towarzystw i organizacji społecznych ma się zająć wybrany swego czasu przez Komitet Obywatelski p. Nałęcz Jan.

Godz. 10.50 — nabożeństwo w kościele parafjalnym.

Godz. 11.50 — defilada na ul. Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 20-ta — akademja z odegraniem sztuki p. t. „Warszawianka“ w sali p. Klimka.

POŻEGNANIE KS. PROB. ŻYNDY.

W środę dnia 1 maja br. odbędzie się o godzinie 8-mej wieczorem w sali hotelu Dwór Wąbrzeski (St. Klimek) pożegnalny wieczorek na cześć opuszczającego nasze miasto KS. PROB. ŻYNDY, na który przyjaściół i sympatyków uprzejmie zaprasza

ZA KOMITET (—) Schwarz, burmistrz

KRONIKA Kalendarzyk

Table with columns: Data, Miesiąc, Dzień, Św. katolico., Słońce wschód, zachód. Rows for May 1, 2, 3.

WSZYSTKIM NASZYM CZYTELNIKOM, PRZYJACIOŁOM I WSPÓLPRACOWNIKOM ZYGMUNTOM

W DNIU ICH IMIENIN SKŁADAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA!

NASTĘPNY NUMER

„Głos Wąbrzeskiego“ z okazji „Święta 3-go Maja“ ukaże się już jutro w czwartek. — Ogłoszenia do numeru tego przyjmuje administracja do czwartku godz. 10-tej rano.

ODDŁUŻENIE W ROLNICTWIE

Broszurkę pod tym tytułem, omawiającą szczegółowo to tak ważne dla rolnictwa zagadnienie — dodamy w najbliższych dniach jako bezpłatny dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego“. Prosimy Szan Czytelników by o fakcie tym opowiedzieli swoim znajomym którzy pisma naszego jeszcze nie abonują wzgl. którzy nie odnowili prenumeraty na maj.

NA ŚLUBNYM KOBIERCU

W dniu 22 kwietnia pobłogosławiony został związek małżeński między panną Władysławą Młynarczyk z Chełmży, a p. Stanisławem Majchrakiem, profesorem tutejszego gimnazjum. Ślubu udzielił ks. prałat Szydlik w kościele pokatedralnym w Chełmży. Uroczystość weselna odbyła się w domu rodziców Panny Młodej pp. prof. Dworników. Szczęśliwej Młodej Parze zaszliśmy na nową wspólną ich wędrówkę życiową najserdeczniejsze życzenia.

ZGON 90-LETNIEJ STARUSZKI

W poniedziałek rozstała się z tym światem śp. Wiktorja Guttman, mieszkająca na

Plan pobytu J. Eks. ks. Bisk. Dr Okoniewskiego w dekanacie wąbrzeskim

W dniach od 11 — 21 maja wizytować będzie dekanat wąbrzeski J. Ekse. Ks. Biskup Dr Stanisław Wojciech Okoniewski.

- Ks. Biskup wizytować będzie w dniu: 11—12 maja ORZECHOWO 12—13 maja RYNSK 13—14 DĘBOWAŁAKA 14—15 maja NIEDZWIĘDZ 15—17 maja WĄBRZĘZNO 17—18 maja ŁOPATKI 18—19 maja KRÓL. NOWAWIES 19—20 maja PŁUŻNICA 20—21 maja BŁĘDOWO, pow. Chełmno.

PRZED PRZYJAZDEM KS. BISKUPA DR OKONIEWSKIEGO

Jak się dowiadujemy, przyjazd Dostojnego Gościa nastąpi z Niedźwiedzia w środę, dnia 15 maja około godz. 16-tej (4-ej po poł.) Odjazd nastąpi w piątek około godz. 16-tej do Łopatek. Celem godnego przyjęcia Włodarza Die-

wybudowanu pod Gł. Dworzec. Śp. Wiktorja Guttman liczyła 90 lat i mimo tak poważnego wieku cieszyła się zdrowiem do ostatnich dni swego życia. Atak sercowy przerwał pasmo Jej długiego życia. Śp. Wiktorja Guttman była wienią czytelniczką „Głosu Wąbrzeskiego“ od chwili założenia pisma. — Pogrzeb ś. p. Guttmanowej odbędzie się w czwartek. Stroskanej Rodzinie zaszliśmy tą drogą wyrazy prawdziwego współczucia.

„GWIAZDKA“ W MAJU.

Od wczoraj popołudniu zaczął padać śnieg olbrzymimi płatami. Temperatura oziębiła się do tego stopnia, że dachy i pola pokryły się białą szatą śnieżną. Temperatura nocy nie przekroczyła — 0,5°C. — Może w dniu 3-go maja urządzić jakieś towarzystwo „kulig“?

ORGANIZACYJNE ZEBRANIE komitetu propagandy Pożyczki Inwestycyjnej.

We wtorek odbyło się w sali sejmikowej posiedzenie, celem zorganizowania komitetu propagandowego subskrybowania Pożyczki Inwestycyjnej. Zebranie zagal Starosta p. Z. Kalkstein, wyjaśniając potrzebę poparcia subskrypcji. W dyskusji zabrał głos poseł p. Rząsa, poczem przystąpiono do utworzenia komitetu. Przewodniczącym komitetu ściślego wybrano p. Witeczaka, nacz. Urzędu Skarbowego, wiceprzewodniczącym — p. dyr. gimnazjum Bulandę. Z ramienia kupiectwa wybrano do komitetu pp.: Jezieński, Jonas, Markuszewski;

- z rzemiosła: pp. Szostakowski, Brandenburger, Strzyżewicz, Grabowski, Zastawny; z rolnictwa: pp. Waligóra, Cleinow, Klimek Wl.; z pracowników fizycznych: pp.: Żonakowski i Rzecczewski Wincenty; z przemysłu: pp. Szczuka Bolesław, Tusch i Obst; z bankowości: pp. Skrzypczak, Czerniak, Ledwochowski; wolne zawody: pp. Szust, Balcerski, Chwiećko, Dr Podlaszewski, Dr Piotrowski; z prawem kooptacji dalszych członków.

NA POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ zadeklarowało grono nauczycielskie szkoły powszechnej męskiej 1900,— zł.

GRONO PROFESORÓW GIMNAZJUM SUBSKRYBUJE POŻ. INWESTYCYJNĄ

Grono nauczycielskie Państwowego Gimnazjum Humanistycznego w Wąbrzeźnie subskry-

cezi, odbyło się we wtorek o godz. 20-ej, w sali p. Klimka zebranie informacyjne. Po ogólnem omówieniu sprawy przyjęcia Dostojnego Gościa, wyłonil się Komitet Obywatelski, który ma przygotować przyjęcie Księdza Biskupa z ramienia Obywatelstwa. Prezesem komitetu wybrano Starostę Powiatowego p. Zygmunta Kalksteina. Poza tem weszli do komitetu pp.: mecenas K. Balcerski, Zb. Bojarski, dyr. Bulanda, St. Chwiałkowski, nacz. sądu p. Cieszyński, Fr. Czerwiński, Miecz. Jezieński, I. Kolecki, J. Kurzyński, kier. J. Nałęcz, Dr Piotrowska, Dr Piotrowski, Dr Podlaszewski, burmistrz L. Schwarz, wiceburmistrz B. Szczuka, Fr. Waligóra, H. Żuralska.

Komitet zajmie się opracowaniem szczegółowego programu i poszczególnym członkom powierzy pewne funkcje.

Komitet prosi o zaufanie i współpracę, by przyjęcie Dostojnego Gościa, choć skromne, wypadło jednakże wspaniale.

Czytelników naszych będzie informować w każdym numerze o postępie prac przygotowawczych komitetu.

bowalo na rzecz 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej kwotę 2.700.— złotych.

WYJAŚNIENIE.

W związku z notatką o zawodach piłki nożnej „Pomorzanek“ otrzymujemy nast. pismo.

Jako prezes K. S. Pogoni mam zaszczyt złożyć do art. pt. „KS. Pomorzanka rehabilituje porażkę mistrza Wąbrzeźna K. S. Pogoni w Brodnicy“ — umieszczonego w 51-szym numerze Głosu następujące wyjaśnienie: Z KS. Brodnicy następująca gościnnie naszego Klubu w Wąbrzeźnie uzyskali wynik remisowy 3:3, a gdy odbył się mecz rewanżowy w Brodnicy — K. S. Brodniczanka wystąpiła w połączeniu z Wojskowym Klubem Sportowym z 67 pp., gdzie mimo to udało się połączonym klubom wygrać tylko w bardzo nieznacznym stopniu 1:2 na niekorzyść Pogoni.

Jako sportowiec nie uważam tego wyniku za porażkę, a przeciwnie jako wynik bardzo zaszczytny, gdyż Wojskowy Klub Sportowy ma bezwzględnie lepszą technikę gry. — (—) Jan Hoffmann, Prezes KS. Pogoni

ŚWIĘCONE WSRÓD RODZINY REZERWISTÓW.

W kole członków swoich urządzono w niedzielę ub. w sali p. Szymańskiego uroczystość święconego. Święcone poświęcił ks. Felskowski, — przyczem w krótkim przemówieniu wskazał na ideę święcenia darów Bożych. — Zgromadzeni zasiadli do stołów, obficie zastawionych. W harmonji spędzono kilka godzin, w czasie których przemówił prezes powiatowy Zw. Powstańców i Wojaków O. K. VIII p. Fr. Czerwiński, nawołując do łączenia się w Kole R. R. Zarządowi za trudny, położone wokół zorganizowania święconego podziękował w imieniu członków p. J. Lewandowski. Przewodnicząca Rady powiatowej Rodziny Rezerwistów p. starościna Kalksteinowa wyraziła swoje zadowolenie z intensywnej pracy tut. Kola, życząc dalszego wzrostu i rozwoju Kola.

Następne zebranie Kola Rodziny Rezerwistów odbędzie się w niedzielę 5 maja o godz. 16-tej w sali p. Szymańskiego, na którym mogą zgłaszać się nowi członkowie.

NARODOWY BIEG NA PRZELAJ

Powiatowa Komenda Związku Strzeleckiego w Wąbrzeźnie organizuje w dniu 3 maja 1935 roku o godzinie 15-tej Narodowy bieg na leży składać w kancelarji Powiatowej Komendy PW. i WF. w/g następującego schematu: przełaj — na trasie 5 klm. Start i meta na boisku WF. i PW. — Zgłoszenia do biegu nazwisko i imię, przynależność organizacyjna

lub adres, wiek ukończony, w terminie najpóźniej do dnia 2 maja 1935 r. godzina 15-ta.
 Obowiązkowe badanie lekarskie zawodników odbędzie się w piątek dnia 3 maja br. o godzinie 14-tej w szatni na boisku W. F.
 Zawodnicy, którzy nie posiadają stroju lekko-atletycznego mogą go wypożyczyć za wyjątkiem pantofli z Komendy Pow. PW. i WF.
Referat Sportowy Z.S.

DZIATWA SZKOLNA W DNIU „ŚWIĘTA LASU”

27 kwietnia br. Polska cała obchodziła „Święto lasu”, mające na celu wzmoczenie wśród ludzi odczucia potrzeb naszych największych przyjaciół, jakimi są drzewa.
 W dniu tym i dziatwa szkolna naszego miasta spędziła kilka godzin na rozmowie z szumiącym, wysokopiennym lasem czystochlebskim. Obydwie szkoły żeńska i męska udały się przy dźwiękach orkiestry powiatowej Związku Strzeleckiego na polankę czystochlebską, gdzie odbyła się miła uroczystość poświęcona lasowi i jego mieszkańcom. Chóry obydwu szkół wykonały piękne pieśni, opiewające czar polskiej przyrody, deklamowano kilka okolicznościowych wierszy. Piękne i bogate w treść przemówienie wygłosił do dziatwy leśniczy p. Słoniewski Zygmunt, wzywając do ochrony niszczzonej przez ludzi przyrody. Osobliwą tę akademję zakończono odśpiewaniem Hymnu Narodowego i gromkim wzniesionym przez pana kierownika Nałęcza okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Pierwszego Marszałka Polski. Radośnie robawiona dziatwa po 3 godzinnym pobytku w lesie wróciła do miasta.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU

W dniu 28. IV. br. odbyła się bardzo podniosła uroczystość poświęcenia sztandaru ZZZ. w Wąbrzeźnie. — Już w wczesnych godzinach rannych zaczynała się publiczność gromadzić na dziedzińcu szkoły męskiej, skąd następnie przy dźwiękach orkiestry Zw. Strzeleckiego udano się do kościoła na Mszę św. gdzie następnie sztandar poświęcenia dokonał ks. Felskowski. — Następnie ruszył pochód na ulicę Marsz. Piłsudskiego gdzie nastąpiła defilada przed władzami i przedstawicielami różnych

organizacji. — Dalszy ciąg uroczystości odbył się w hotelu pod Białym Orłem. Ukonstytuowano prezydium na czele z p. dyr. Bulandą poczem nastąpiło przywitanie wszystkich przedstawicieli władz, organizacji chrześcijańskich. — Następnie składano życzenia, p. Starosta Kalkstein w serdecznych słowach życzył organizacji dalszego rozwoju, poczem wbił pierwszy gwoźdź wpisując się zarazem do złotej księgi. Po uroczystości spożyto wspólny obiad, na który przybyli również przedstawiciele władz i urzędów. Nadmienić trzeba, że tak w czasie uroczystości wbijania gwoździ jak i przy wspólnym obiedzie wzniesiono z zapalem okrzyki na cześć naszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego.

KINO „SŁOŃCE”

Kino „Słońce” wyświetla od jutra potężny film z Wallace Beery w roli Pancho Villi, bandyty, wodza rewolucji i prezydenta analfabety p. t. „VIVA VILLA”. Wkrótce ujrzymy na ekranie prześliczny film „PIOTRUŚ”. Z dniem dzisiejszym koncertuje w restauracji hotelu zespół artystyczny „Burlaki” w składzie 6 osób z młodą, słynną śpiewaczką.

Kowalewo

PROGRAM UROCZYSTOŚCI 3-GO MAJA.
 1) O godz. 9.30 zbiórka wszystkich towarzystw ze sztandarami przed gmachem Zarządu Miejskiego.
 2) O godz. 10 uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, po nabożeństwie towarzystwa udadzą się na rynek, gdzie nastąpi przemówienie p. burmistrza Kosseka. Następnie towarzystwa uformują się do pochodu i defilady.
 3) O godz. 19-tej odbędzie się w sali p. Zielkowej akademja, przemówienie wygłosi ks. wikary Juchta.
 4) O liczny udział Szan. Obywatelstwa uprasza KOMITET.

Z RADY MIEJSKIEJ.

Na posiedzeniu w dniu 24 bm. został dokonany wybór wiceburmistrza i ławnika; wiceburmistrem został wybrany dyrektor K. K. O. p. Sylwester Gorzelniński.

Golub

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.
 Ub. niedzieli odbyła się suma przy wystawionym Najsw. Sakramencie z uroczystą procesją i „Te Deum

laudamus” z okazji zamknięcia Świętego Roku Jubileuszowego.
 W piątek— w święto Królowej Korony Polskiej nabożeństwa o godzinie 8.30 i 10.30. Nieszporów nie będzie. Postu niema z powodu przypadającego na ten dzień święta.
 W przyszłą niedzielę, jako pierwszą w miesiącu, nabożeństwo o godzinie 8.30, a suma z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu o godzinie 10.30 z procesją i schadzka braci i siostr Arcybractwa Różańca Świętego.
 Kończy się czas spowiedzi św. — wielkanocnej. Niestety jeszcze setki nie spełniło swego obowiązku katolickiego. Niechaj to uczynią niezwłocznie dla dobra i zbawienia swych dusz nieśmiertelnych. Skutki zaniedbania winni ponosić będą sami i przypisywać je będą musieli jedynie sobie samym. Chorych jeszcze zgłosić można do piątku u p. organisty.
 Zbliża się piękny miesiąc maj — miesiąc Królowej maju. Nabożeństwo majowe w dni powszednie odbywać się będzie o godzinie 19.30 (7.30 wieczorem), a w niedziele i święta zaraz po sumie, ażeby i katolicy z wiosek i ci, którzy w ciągu tygodnia oderwać się nie mogą od pracy, choć w niedzielę zgromadzili się przed ołtarzem Najsw. Marii Panny i złożyli Jej swój hołd. Wierni z dalszych wiosek niechaj się zbiórą przy przydrożnej Bożej Mce lub figurze Matki Boskiej i tam się pomodlą i zaśpiewają na Jej chwałę i poproszą o Jej pośrednictwo u Boga, a błogosławieństwo dla siebie i dla naszego kraju, a Królowa Korony Polskiej pobłogosławi nam i naszej Ojczyźnie, i będzie lepiej.
 Maj przeminie; spieszmy zatem wszyscy pod płaszc Królowej Korony Polskiej.

NIEUDANY WYSTĘP „ULUBIENCA” PUBLICZNOŚCI.

Na zakończenie świąt żydowskich wystąpił na estradzie kina „Apollo” p. Wygoda — komik i piosenkarz żydowski — rodem z Dobrzynia. Występ jego nie zrobił jednak żadnego wrażenia na słuchaczach, bo już po odśpiewaniu pierwszej piosenki (w żargonie), w trakcie której głos mu kilkakrotnie niedopisał, sala zadrzała od śmiechu i o dziwo, pierwszy opuścił ją — jego współziomkowie. (Kr.)

KONCERT.

Wezorem w sali Straży Pożarnej w Dobrzyniu dał koncert będący w przejeździe chór dońskich kozaków. Przy dość dużej frekwencji publiczności chór odśpiewał szereg pięknych dumek i pieśni ukraińskich. (Kr.)

DZIECI ZE SZKOŁY DOBRZYŃSKIEJ W RADJO.

W dniu 3 maja wyjeżdża chór dzieci szkolnych z Dobrzynia pod batutą p. Jana Górzyńskiego do Torunia, gdzie przed mikrofonem rozgłośni pomorskiej odśpiewa kilka pieśni regionalnych. Jest to niezwykle zaszczyt tak dla szkoły dobrzyńskiej jak i dla dyrygenta chóru. A więc 3 maja o 17.35 wszyscy przy głośniakach. (Kr.)

Kącik radjowy

Czwartek, dnia 2 maja. WARSZAWA.

6.30 Audycja poranna. 8.00 Audycja dla szkół. 12.05 Audycja dla dzieci. 12.50 Koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Dziennik południowy. 13.15 Dalszy ciąg koncertu szkolnego. 13.45 Z rynku pracy. 15.45 Koncert wileńskiej orkiestry salonowej. 16.30 Pogadanka w języku francuskim. 16.45 Kwadrans słynnych artystów. 17.00 Z dziedziny badań rozwojowych — reportaż. 17.15 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko pt. „Niech żyje cesarz”. 17.50 Poradnik sportowy. 18.00 Pieśni. 18.15 Conrad i świat. 18.30 Skrytka ogólna. 18.45 Wiązanka melodji z filmu „Między nami nie było”. 19.15 Nowiny leśne. 19.25 Wiadomości sportowe lokalne. 19.30 Wiadomości sportowe ogólnopolskie. 19.35 III-ci koncert z cyklu Pięć wieków muzyki kameralnej. 19.50 Feljton aktualny. 20.00 Muzyka lekka. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Koncert symfoniczny poświęcony muzyce polskiej. 22.15 Biuro przekładów — skecz muzyczny. 22.45 Koncert orkiestry salonowej P. R. 23.00 Rozmowy z angielskimi słuchaczami. 23.45 Dalszy ciąg koncertu.

Życie towarzyskie

— **KLUB SPORTOWY POGON.** W środę, dnia 1 maja br. o godzinie 8-mej wieczorem odbędzie się zebranie wszystkich sekcji w lokalu druha prezesa Hoffmanna. Z powodu b. ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.
 — **BACZNOŚĆ PODOFICEROWIE REZERWY!** W dniu 3 maja o godz. 8.30 zbiórka wszystkich członków koło domu kol. prezesa przy ul. Wolności. Komendant.
 — **BACZNOŚĆ BRACTWO STRZELECKIE WĄBRZEŃNO!** Bractwo Strzeleckie bierze gremjalny udział w pochodzie Święta Narodowego Konstytucji 3-go Maja. Zbiórka wszystkich braci umundurowanych o godz. 9.45 u brata prezesa. O godz. 2-giej po poł. odbędzie się otwarcie tegorocznego sezonu strzełań. O liczny udział prosi Zarząd.
 — **ZESPÓŁ RODZICIELSKI PRZY OŚRODKU „ZREBU”.** Zebranie miesięczne odbędzie się w poniedziałek, dnia 6-go maja o godz. 18-tej w gmachu gimnazjum. O liczny udział członków i zainteresowanych prosi Zarząd.

Wydawca: Bolesław Szczuka. Redaktor odpowiedzialny: Adam Szczuka, Wąbrzeźno, Mickiewicza 1. — Drukarnia: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Wąbrzeźno Pomorze.

✠

Dnia 23 kwietnia 1935 r. o godz. 20-tej zasnął w Bogu po długiej i ciężkiej chorobie członek nasz

ś. p.

druh Franc. Kuligowski

W zmarłym straciła Placówka gorliwego, pracowitego i nigdy niezapomnianego Druha.
 Wyprowadzenie zwłok na miejsce spoczynku z domu żałoby nastąpi dnia 3. 5. 1935 r. o godz. 15-ej

Zarząd i Członkowie
 Zw. Powśf. i Woj. O. K. VIII. plac. Wąbrzeźno

Niniejszą drogą składamy serdeczne

podziękowanie

zarządcom Młyna Parowego w Wąbrzeźnie JWPP. Tuskom, Roterowi i Wartskim za okazaną nam pomoc finansową i troskliwość w wypadku z synem naszym Edmundem

Fr. Krzemiński z żoną
 Wąbrzeźno, w maju 1935 r.

Wielkie wygrane

Już 4 maja ciągnięcie **Loterii Państwowej na Powodzian.** Los 1 zł.

Świtalski
 ul. M. Piłsudskiego 12

Pamiętaj

o odnowieniu prenumeraty

KINO
 dźwiękowe
SŁOŃCE

Numer akt: 3005/34-37-870/35.

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski mający kancelarię w Wąbrzeźnie ul. Zwirki i Wigury Nr. 12 na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 2 maja 1935 r. o godz. 9-tej przed poł. w Wąbrzeźnie u. Strzelecka Nr. 3b odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości składających się z:**

około 6 kub. m. desek sosnowych, 1 stodała szkielet 9x18 wielkości oszacowanych na łączną sumę zł. 2020,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Wąbrzeźno, dnia 1 maja 1935 r.

(—) **GŁÓWCZEWSKI**
 Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie.

Z dniem 1 maja br. przeniosłem skład rzeźnicko-wędliniarski z ulicy Kościuszki do domu p. Steinerta ul. Marsz. J. Piłsudskiego nr. 2

Moją Szan. Klientelę proszę o łaskawe poparcie

Alojzy Talkowski
 mistrz rzeźnicki

Gromada Chelmonie przedzierzawi

dnia 11 maja 1935 r. w drodze publicznej licytacji

zbiór z drzew owocowych

na drogach gromadzkich przestrzeni około 3 i pół kilometra. Warunki dzierżawy będą przeczytane przed rozpoczęciem licytacji

Adam Zieliński sołtys

Tylko 1 dzień wielki film Kobieta Orchidea

Od jutra o godz. 5 i 8,15 potężny film z Wallace Beery w roli PANCHO VILLI, bandyty, wodza rewolucji i prezyd. analfabety

„VIVA VILLA”

Zapowiadamy przepiękny film z FRANCISZKĄ GALL „PIOTRUŚ”

W dniu Święta Narodowego 3-go maja
urządza

Tow. Czyteln Ludowych w Wąbrzeźnie
UROCZYSTĄ AKADEMJĘ

w sali „DWORU WĄBRZESKIEGO” o godz. 20-tej

Program:

Słowo wstępne - p. mec. Chwieńko
 Deklamacja 3-ci maj
 Śpiew Tow. Śpiewu „LUTNIA”
 Referat - p. prof. Wesołowskiej
 Warszawianka Wyspiańskiego

Na powyższą uroczystość Szan. Obywatelstwo uprzejmie zaprasza

ZARZĄD

Obywatele na front walki z bezrobociem!!!

Subskrypcje na Premjową Pożyczkę Inwestycyjną

Przyjmuje

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Golubia

MAM DO ODDANIA

większą ilość suchych bali dębowych, bukowych i brzożowych od 2—5 cm. grubości, dobrej jakości, szprychy, słupki dębowe, dyszle, dragi świerkowe i sosnowe po znizonych cenach.

Tak samo sprzedaję w wagonowo suche szczapy sosnowe, korowane wałki i szczapy brzożowe.

MATERJAŁ STOLARSKI suchy, pierwszej jakości od 20—50 cm. grubości, przeważnie 42 cm.

Nadszedł świeży transport **SMOŁY, LEPNIKU, PAPY DACHOWEJ** w różnych jakościach, **CEMENTU**, który polecam po jaknajniższych cenach.

Handel opału i materiałów budowlanych
MARJA SZYMAŃSKA, WĄBRZEŃNO-POM.
 Telefon 50 ul. Marsz. Piłsudskiego